

Studenten en OCMW

DE AFDELING OCMW TERUG IN ACTIE

Op 15 september 2015 organiseerde de VSGB in de lokalen van het OCMW van Sint-Gillis een infodag over studenten en OCMW.

De voormiddag was gewijd aan informatie: Jean-Yves Pirenne, adviseur bij het kabinet van de minister van Franstalig Hoger Onderwijs Jean-Claude Marcourt, gaf er een didactische schets van het **'landschapsdecreet'**. Anne Vanhemelrijck, vertegenwoordigster van de POD Maatschappelijke Integratie, belichtte de vraag of het nodig is de wet betreffende het recht op maatschappelijke integratie (**hierna de RMI-wet genoemd**) aan te passen aan de nieuwigheden die het landschapsdecreet doorvoert.

In de namiddag werden goede praktijkvoorbeelden uitgewisseld tussen Brusselse OCMW's (alle 19 waren vertegenwoordigd!) maar ook de verschillende **profielen die een rol spelen** bij vragen betreffende de begeleiding van studenten in elk OCMW (maatschappelijk werkers van diverse diensten, diensthoofden, juristen, ...).

Onderstaande tekst geeft een samenvatting van de uiteenzetting van de heer Pirenne en de vragen die de aanwezigen stelden.

Info

Op www.vsgb.be vindt u de slides die op het colloquium getoond werden.

Het landschapsdecreet ... nieuw woord, nieuw paradigma

De naam van het **'decreet-Marcourt'** of het **landschapsdecreet** klinkt al bekend in de oren als we aan het Franstalig hoger onderwijs denken, maar hoe zit het precies met de inhoud?

Het decreet van 7 november 2013 tot bepaling van het hogeronderwijslandschap en de academische organisatie van de studies¹ is van toepassing sinds academiejaar 2014-2015. Het bestaat uit 2 delen, waarvan het eerste het landschap van het hoger onderwijs hertekent en het tweede de organisatie van de studies. Dat laatste is het belangrijkste voor de OCMW's, omdat het hun dagelijks werk beïnvloedt, meer bepaald wat het slagen of niet slagen van de studenten betreft.

• Nieuwe woordenschat

Om de hervorming te begrijpen moet men de nieuwe woordenschat en enkele kernwoorden kennen:

- **Onderwijseenheid (opleidingsonderdeel):** leeractiviteit of geheel van leeractiviteiten die worden gegroepeerd, omdat ze gemeenschappelijke doelstellingen nastreven en een pedagogisch geheel vormen op het vlak van de verwachte leerresultaten².
- **Jaarprogramma:** de student kan zelf de onderwijseenheden kiezen die zijn jaarprogramma vormen.

- **Cyclus:** studies die leiden tot het behalen van een academische graad; het hoger onderwijs wordt in verschillende cyclussen georganiseerd, bv. bachelor en master.

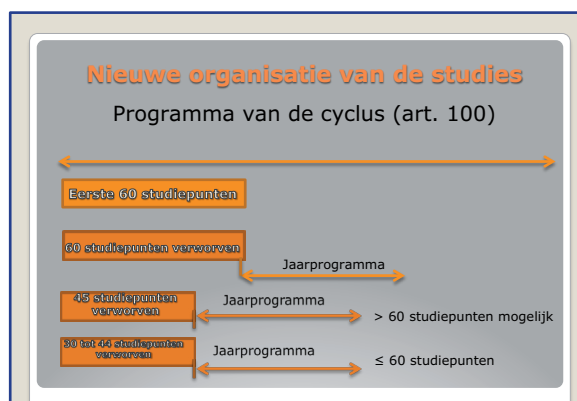
- **Studiepunten:** eenheid die overeenstemt met de tijd die door de student, binnen een studieprogramma, besteed wordt aan een leeractiviteit.

• Nieuw paradigma: de student slaagt altijd ...

De bachelor-cyclus moet onderwijseenheden bevatten voor 180 studiepunten. De master-cyclus moet onderwijseenheden bevatten voor 120 studiepunten. Het jaarprogramma van de student moet bestaan uit 60 studiepunten.

Artikel 139 van het landschapsdecreet³ luidt als volgt: "De *eindevaluatie van een onderwijseenheid wordt uitgedrukt aan de hand van een cijfer - tussen 0 en 20, waarbij de slaagdrempel op 10/20 ligt. De studiepunten worden definitief verworven. Een examencommissie mag niet weigeren studiepunten toe te kennen die gebonden zijn aan de proeven waarvoor de student deze slaagdrempel bereikt heeft.*"

De verworven studiepunten blijven dus behouden. Tijdens het colloquium werd daarvoor een beeld gebruikt: hij steekt ze in zijn 'rugzak'. De student zet zijn studies voort door een nieuw persoonlijk jaarprogramma op te stellen met onderwijseenheden waarvoor hij geen studiepunten verworven heeft en ook nieuwe onderwijseenheden. In totaal moet zijn jaarprogramma 60 studiepunten bevatten.



Wanneer slaagt een student en wanneer niet? Volgens de heer Pirenne is het slagen niet uit te drukken in studiejaar, maar wel in verworven studiepunten. Volgens het nieuwe decreet slaagt de student dus altijd, want hij behoudt zijn verworven studiepunten met betrekking tot een onderwijseenheid.

Toch toont bovenstaand schema 3 verschillende gevallen:

1. De student heeft de 60 studiepunten van zijn eerste jaarprogramma verworven. Hij stelt een nieuw jaarprogramma op met 60 studiepunten.

¹ Het decreet van 7 november 2013 tot bepaling van het hogeronderwijslandschap en de academische organisatie van de studies verschenen in het Belgisch Staatsblad op 18.12.2013.

² Art. 15, § 1, 65° van het decreet.

³ Recent gewijzigd bij het decreet van de Franse Gemeenschap van 25 juni 2015 tot wijziging van verschillende bepalingen betreffende het hoger onderwijs (B.S. 23.7.2015).

2. De student heeft minstens 45 studiepunten van zijn eerste jaarprogramma verworven. Hij stelt een nieuw jaarprogramma op met 60 studiepunten. Met de goedkeuring van de jury zou hij eventueel meer dan 60 studiepunten kunnen inzetten door tot 15 ontbrekende studiepunten toe te voegen uit zijn eerste jaarprogramma.
3. De student heeft 30 tot 44 studiepunten verworven uit zijn eerste jaarprogramma. Met de goedkeuring van de jury kan hij een nieuw jaarprogramma opstellen, maar in dit geval met maximum 60 studiepunten.⁴

Hoe lang kunnen studies op die manier duren? Zo lang als nodig is om de 180 studiepunten te verwerven die vereist zijn voor de bachelor en de 120 studiepunten voor de master. Om te antwoorden op de vraag van de mogelijk zeer lange duur van de studies kan een link gelegd worden met de regels voor de financiering van de studenten, die zelf beperkt is in tijd.⁵ Het jaarprogramma is in de eerste plaats flexibel om de student de mogelijkheid te bieden stelselmatig een 'werklast' van 60 studiepunten te hebben: in plaats van gekneld te zitten in een star systeem van studie jaren, kan de student sneller slagen dan vroeger.

Welke impact heeft het landschapsdecreet op de RMI-wet en op de praktijk van de OCMW's?

Mevrouw Vanhemelrijck boog zich over de vraag of de RMI-wet – die federaal is – aangepast moet worden aan de nieuwe regelgeving van de Franse Gemeenschap, maar ook aan die van de Vlaamse Gemeenschap (minder recent). Totnogtoe is daar nog geen enkel debat over gevoerd.

De Brusselse OCMW's zitten momenteel met heel wat vragen:

- Moet het GPMI (geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie) voor studenten niet aangepast worden? Hoe kan men rekening houden met de duur van de studies als die veel minder duidelijk is? Hoe moet het afgelopen 'studiejaar' beoordeeld worden?
- Hoe moeten in elk OCMW de richtlijnen aangepast worden wat betreft de goedkeuring om de studies al dan niet voort te zetten? We kunnen immers niet meer spreken van 'zijn jaar overdoen'. Hoe kunnen we de evaluatie op basis van studiepunten toepassen?
- Hoe kan de goedkeuring van de jury over de vastlegging van het aantal studiepunten in een jaarprogramma (meer dan 60 of minder dan 60 indien de studiedruk verlaagd wordt) een invloed hebben op de beoordeling door het comité van de billijkheidsmotieven die aan de basis liggen van de goedkeuring van de voortzetting van de studies?
- Is er een verband tussen de financieringsregels voor studenten en de definitie van student met voltijds leerplan in de zin van de RMI-wet? Is bv. een student die niet meer 'financierbaar' is maar die een instelling voor hoger onderwijs toch inschrijft, derhalve een student met voltijds leerplan in de zin van de RMI-wet?
- Wordt een student die enkel nog zijn eindwerk moet indienen, nog steeds beschouwd als een student met voltijds leerplan in de zin van de RMI-wet?
- Het landschapsdecreet bevordert de samenwerking tussen instellingen voor hoger onderwijs, met name via 'co-diplomerings'. Wat zijn daar de gevolgen van, met name wat de territoriale bevoegdheid betreft, als er een samenwerkingsverband gesloten wordt met een instelling die niet beantwoordt aan de criteria van de RMI-wet (nl. erkende onderwijsinstelling, georganiseerd of gesubsidieerd door de Gemeenschappen)?
- Als de studies lang duren, heeft dat dan gevolgen op de opening van het recht op inschakelingsuitkeringen?
- Etc.

⁴ Deze schijf werd pas ingevoerd door het decreet van de Franse Gemeenschap van 25 juni 2015 en bestond dus niet voor het eerste academiejaar waarop het landschapsdecreet van toepassing was (2014-2015) en treedt pas in werking in het academiejaar dat onlangs van start ging (2015-2016).

⁵ Decreet van de Franse Gemeenschap van 11 april 2014 tot aanpassing van de financiering van de instellingen voor hoger onderwijs aan de nieuwe organisatie van de studies (M.B. 10.6.2014).

Al deze vragen moeten nog uitgeklaard worden. De terreinwerkers maken zich stilaan de nieuwe terminologie eigen en het paradigma van het landschapsdecreet zal misschien nieuwe vragen oproepen ofwel antwoorden leveren op de reeds gestelde vragen.

Het debat is ingezet ... althans in de Brusselse OCMW's. Laten we hopen dat hetzelfde geldt in de POD Maatschappelijke Integratie. Eén denkpiste lijkt ons reeds onmisbaar, nl. de hervorming van het hoger onderwijs, die in de Vlaamse Gemeenschap reeds doorgevoerd werd.



Nathalie Sterckx

Internationale samenwerking

Van 26 september tot 4 oktober organiseerde de Vereniging in Kinshasa (Democratische Republiek Congo) een **platform voor de uitwisseling van goede praktijken tussen alle Congolese steden en gemeenten** die deelnemen aan het programma voor Gemeentelijke Internationale Samenwerking (GIS) gefinancierd door de Belgische Ontwikkelingssamenwerking. Ook enkele Belgische gemeenten die op dat moment op missie waren in Congo, namen deel aan de workshop. Gedurende drie dagen hebben een vijftigtal deelnemers (burgemeesters en ambtenaren) uit een vijftiental Congolese gemeenten gewerkt rond de werking van een dienst burgerlijke stand en de organisatie van een volkstelling. In de marge van dat platform hebben vertegenwoordigers van de Vereniging een ontmoeting gehad met vertegenwoordigers van de Wereldbank om een stand van zaken op te maken van de vorderingen en de problemen op het terrein in de verschillende samenwerkingsverbanden. Met de bedoeling ook een bijdrage te leveren op het vlak van burgerlijke stand en volkstelling in Congo, stelt de Wereldbank eerst een overzicht op met alle betrokken actoren. Tot slot heeft de Vereniging als vertegenwoordiger van de Belgische geldschieter de inhuldiging bijgewoond van twee wijkbureaus in de gemeente Matete, die deel uitmaken van de ontwikkeling van een gemeentelijk buurtwerkingsbeleid. De gemeente komt zo dicht bij de burger, wat onder meer de registratie van geboortes moet bevorderen en volkstellingsactiviteiten moet vereenvoudigen.

Van 2 tot 10 oktober leidde de Vereniging nog een andere missie, ook in Congo. Zij **vergezeld de gemeente Sint-Gillis naar Likasi** (provincie Katanga) voor de voorbereiding van de jaarlijkse programmatie. Dat was meteen ook een gelegenheid om de autoriteiten van Lubumbashi te ontmoeten en ter plaatse een balans op te maken van de resultaten die Lubumbashi bereikt heeft samen met zijn Belgische partner, de stad Luik. Dit partnership, een van de oudste van het GIS-programma, dient als model voor het platform rond de werking van diensten voor burgerlijke stand en bevolking. De steden Likasi en Lubumbashi hebben overigens al beslist om samen te werken.

Op 29 september is de **WG Senegal** bijeengekomen in Brussel. Hieraan namen de vijf Brusselse en Waalse gemeenten deel die in dat land actief zijn via het GIS-programma. De vergadering draaide rond de voorbereiding van de komst van de Senegalese partners, die in België zullen deelnemen aan een noord-zuid-platform: dat zal drie dagen lang alle partners samenbrengen voor de uitwisseling van goede praktijken rond plaatselijke ontwikkeling in Senegal.